

Conny Janssen over 'INSIDE OUT'

Interview door Judith Wendel / Foto: Jan van Mechelen

De voorstelling 'INSIDE OUT' is oorspronkelijk uit 2015. Wat was voor jou de reden om de voorstelling terug te halen?

Tijdens de voorbereidingen van INSIDE OUT in 2014 raakte ik gefascineerd door het begrip 'exploded drawings', technische driedimensionale tekeningen waarbij je alle onderdelen van een voorwerp uiteen getrokken in kaart gebracht ziet. Het lijkt alsof de tekeningen van binnenuit opengebroken

zijn waarbij energie vrijkomt. Als je de onderdelen bekijkt en je zet het voorwerp weer in elkaar, ervaar je het geheel anders omdat je meer kennis hebt, meer inzicht, meer begrip. Inzoomen en uitzoomen. Over dat proces wilde ik een voorstelling maken. En de term 'exploded drawings' was voor mij de vertaalsleutel voor een manier van denken bij het creëren. Ik wilde het verborgene ontsleutelen.

Inmiddels zijn we drie jaar verder. Er gebeurt veel in de wereld. Mensen trekken zich terug in eigen groepen. Systemen zijn soms zo onoverzichtelijk en ingekapseld met informatie dat je er niet meer bijkomt. Ideologieën worden vestingen.

Het frustreert, en tegelijkertijd intrigeert het me, dat als ik om mij heen kijk er zoveel is waar ik niet bij kan komen, wat ik niet ken, omdat een wereld verborgen lijkt die op afstand onzichtbaar is. Ik ben in de voorstelling van 2015 op zoek gegaan naar de details, naar dat wat er -op menselijk niveau- schuilgaat achter de geharnaste façade. En nu wil ik een volgende stap maken.

Ik voel dat de thematiek uit 'INSIDE OUT' voor mij nog steeds bijzonder actueel is. Misschien is de urgentie nog wel groter dan in 2015. Dat komt ook omdat we ondertussen 'HOME' maakten, een voorstelling waarin ik nadrukkelijk op zoek was naar het humane, de menselijke kant van dat wat we niet kennen, van de onbekende. En omdat het ene werk bij mij altijd van invloed is op het volgende, heb ik in deze 'INSIDE OUT' nog meer gezocht naar het humane, naar de binnenkant van mensen, naar het kwetsbare dat eng is om te laten zien maar wat ons met elkaar verbindt.

Hoe heb je daaraan gewerkt in deze nieuwe 'INSIDE OUT'?

Ik heb met de dansers, waarvan een deel nieuwe dansers zijn die het werk opnieuw benaderen, vooral gezocht naar het patroon van 'ontpellen'. Wat doe je als je die geharnaste buitenkant af durft te leggen, hoe kwetsbaar voel je je dan en hoe kom je vanuit daar tot een eigen, menselijke vorm. Waar ik in de versie van 2015 juist op zoek was naar het dansante, de vertaling in pure dans, naar de constructie in de ruimte die ik zichtbaar wilde maken, zoom ik nu vooral in op het persoonlijke. De dansers proberen zich stuk voor stuk te ontworstelen aan een systeem dat van buiten af is opgelegd. Ik heb met een nieuwe blik naar de esthetiek van toen gekeken, en probeer nu ook die façade open te breken. In deze voorstelling laten de dansers hun naaktheid zien en durven ze zich open te stellen voor het echte contact met de ander. Laag voor laag pellen ze zich af en brengen ze de binnenkant naar buiten.

Waar komt jouw behoefte vandaan je eigen repertoire opnieuw onder handen te nemen?

Voor mij is repertoire niet iets statisch of iets absoluut. Je creëert iets op een bepaald moment in de tijd, in de context van dat moment. Ik vind het interessant om opnieuw naar dat werk te kijken en het aan te laten raken door een nieuwe tijd, door een nieuw moment. Ik ontwikkel me door, krijg nieuwe inzichten en ervaringen. Dat geldt ook voor mijn artistieke team en voor de dansers. We bouwen met elkaar ervaringen op, via het werk dat we maken, maar we nemen ook nieuwe ervaringen mee uit de wereld van nu. Om vanuit al die nieuwe inzichten en ervaringen opnieuw naar werk te kijken biedt de mogelijkheid het werk te verdiepen, het te verscherpen. Alsof je het verder uitbijt, nog meer tot de essentie kan komen die het op dit moment nodig heeft. Zo wint het aan actualiteit en urgentie. Mijn repertoire blijft op deze manier leven, blijft zich ontwikkelen en verdiepen. Dat is een zoektocht die nooit voltooid is.

Heb je ook dingen gewijzigd in de muziek en de vormgeving?

Muzikaal werk ik opnieuw met iET en Budy Mokoginta. We hebben twee nieuwe muzikanten betrokken, toetsenist Thierry Castel en cellist Keimpke Zigterman. Dit viertal is goed op elkaar ingespeeld, voelen elkaar goed aan. Bij iET en Budy is te merken dat zij de voorstelling door en door kennen. Ze durven nu nog meer dan toen door te zoeken naar het kwetsbare in de muziek, ze ademen letterlijk mee met de dansers. Dat is prachtig om te zien. In beeld heb ik ook geprobeerd af te pellen, en hebben we bepaalde elementen weggelaten. Met de kostuums hebben we een nieuwe slag gemaakt, en is de gedachte van 'het ontpellen en tot een eigen, menselijke vorm komen' bepalend geweest.

Wat staat er na dit seizoen te gebeuren?

We zijn al aan het werk voor de nieuwe voorstelling die we in 2019 uitbrengen. Dat is mooi van het samenwerken zoals we dat nu doen als team: we brainstormen lang van te voren, doorspekken onze gesprekken nu al met ideeën over het volgende seizoen. Zo gaat een voorstelling al in ons leven, lang voordat de repetities met de dansers in de studio beginnen.

Ook komt er weer een nieuwe editie van DANSLOKAAL, het talentontwikkelingsproject waarin jonge dansmakers de kans krijgen nieuw werk te ontwikkelen voor en met de dansers van Conny Janssen Danst.

Verder bereiden we ons voor op de verhuizing naar een nieuwe plek in Rotterdam, Katendrecht, waar we een nieuw eigen huis met studio's en kantoren gaan betrekken. Daarover hebben we grote plannen en vragen we ons af: wat willen we betekenen, hoe wortelen we ons in die buurt om voor elkaar van waarde te kunnen zijn. Het zijn inspirerende gedachten, omdat ze verder gaan dan het creëren van eigen voorstellingen. We willen midden in de wereld blijven staan, onze tentakels in alle lagen van de samenleving hebben. En dat is en blijft een bijzonder inspirerende reis.